Viața studențească

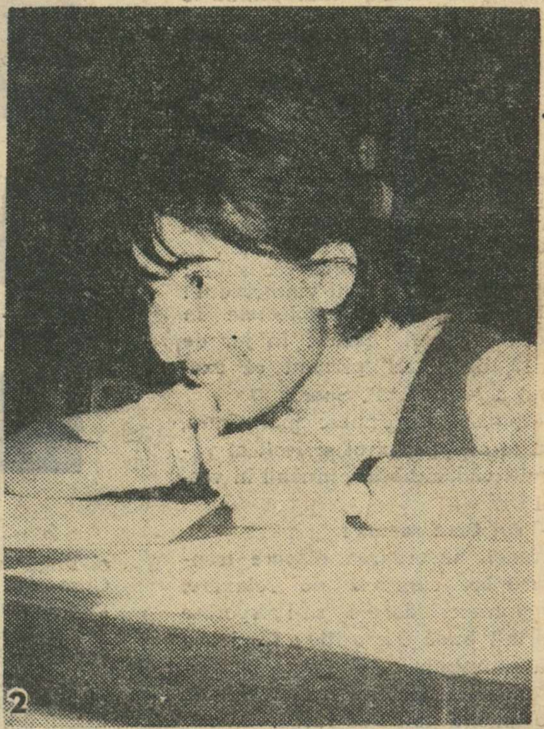
REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII • NR. 4 (213) • SÎMBĂTĂ 28.I.1967

Un surîs în plin EXAMEN

1

2

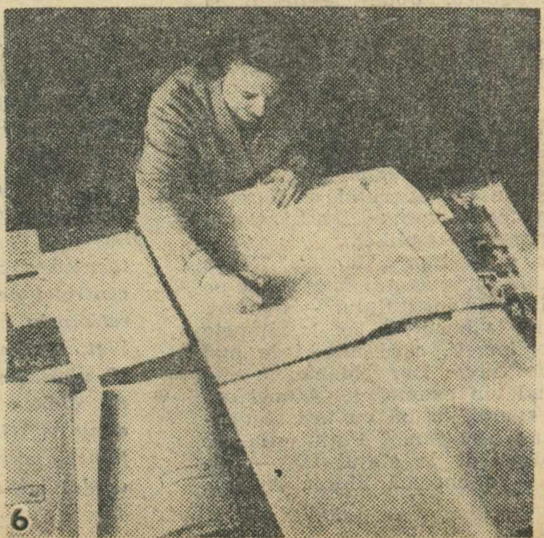
3

4

5

6

Un surîs (1) fața cu... alt surîs (2)
„Sta zîmbind de-o amintire..." (a examenului, bineînțeles) (3)
Mi-ar surîde acest bilet... (4)
Pe vîrfuri, fiți gata! (5)
Cine surîde la urmă... (6)

„DULCE TÎRGUL IEȘILOR" ÎN EXAMEN...

Facem cunoștință cu Iașul...

...dar zăpada și frigul, ba și „obiectivul" reportajului nostru, conceput ca un examen empiric în fața unei comisii nevăzute, au înlăturat orice romantism. N-am fost la „Borta rece", n-am băut vin de Cotnari și Bucium, n-am recitat versuri sub Teiul lui Eminescu, n-am citit nimic interesant în revista „C r o n i c a", n-am suferit nici o inmuiere „dulce" în felul meu de a vorbi... Am cunoscut un Iași grav, serios, tăcut, puțin nervos — un Iași universitar prin excelentă, în sesiune.

De ce se claxonează în Iași ?

Trebuie să fie cel mai scurt subcapitol, fiind o întrebare. Iașul, oraș istoric, cu statui, cu lăcașuri de cultură vechi, cu oameni aplecați spre lirism, cu muzee nenumărate, cu străzi care te scot din prezent, de ce, de ce acceptă stridența claxoanelor ? Cel puțin în sesiunile de examene să se facă ceva, zău așa...

De ce se dau atîtea examene, tovarășe ?

Intrebarea mi-a pus-o responsabila tutun-bar-cafe-ului, zis în jargon T.B.C...

— Că n-avem vînzare, tovarășe. Nu-s studenți, nu-i vînzare. Că au atîtea examene, săracii... N-au timp nici de-o cafea...

I-am răspuns că bine ar fi să mute localul pe lîngă Universitate sau sus, pe Copou, aproape de complexul studențesc. Responsabila m-a privit uimită ca pe cineva venit tocmai atunci de pe o altă planetă.

— Cine a mai auzit să muți un local!

Și a rîs, neglijîndu-mă demonstrativ. Așa am înțeles de ce-s atît de puțini moldoveni în București.

La cofetăria „Amandina" vin studenții de la I.M.F. și scriitorii Iașului.

— Sînt mulți ? — am întrebat.

— Scriitori ?

— Nu, studenți.

— Sînt, sînt... Eu credeam că mă întrebați de scriitori...

— Stau mult în cofetărie ?

— Scriitorii ?

— Nu, studenții.

— Deh, beau o cafea, mai citesc un curs, știți, au examene... și pleacă.

— La bar nu se duc...

— Păi cum să se ducă ? Aia e cafea ? Si e și frig. N-au condiții de creație.

— Cine, studenții ?

— Nu, domnule! Scriitorii...

Optimism la rectoratul I.M.F.

La rectoratul Institutului de medicină și farmacie am fost întîmpinat cu optimism :

— Primele rezultate sînt foarte bune. Față de anul trecut... Credem că am reușit să-i convingem pe studenți să se prezinte la toate examenele... *Rezultatele confirmă o mare participare și un procent frumos de note mari.*

— Dacă vreți să asistați la un examen frumos...

— ...mergeți la examenul de Histologie, ne îndeamnă tovarășul Bucur, secretarul Facultății de medicină generală. Examinează tov. acad. prof. docent V. Mîrza.

I-am ascultat sfatul și-i mulțumim : am asistat într-adevăr la un frumos examen.

Academicianul V. Mîrza ne-a primit cordial, ne-a pus la îndemînă caietul asistentului, indexurile studenților, ba și stiloul domniei sale (cînd al nostru s-a „oprit")! Ne-a impresionat atmosfera examenului : una familiară, amicală, de discuție liberă. Examenul a început cu prezența tuturor studenților din grupa nr. 5 a anului II, Medicină generală. Se trag subiectele. După sfertul „academic" de gîndire, răspunde Florin Atanasiu. Pe caietul tovarășului academician se înscriu niște punctișoare, niște steluțe, niște linii... Răspund Bem Alexandru, Claudiu Ștefan · Chicoș, Veronica Drăgoiescu... O perfectă ordine alfabetică... dar și aceeași ordine de semne pe caietul din fața examinatorului. Florică Elena credem că a răspuns de 10... O, nu! Vocea calmă, blîndă, a marelui om de știință demonstrează că despre ganglionii nervoși se putea vorbi mai mult, că ei reprezintă... Da, da, Lapteș Emilia știe de 10, tovarășe academician, sînt un neinițiat în știința dumneavoastră, dar fata știe de 10...

— E șefa grupei, îmi spuneți cu un fel de lumină în ochi și eu sînt convins acum că ii veți da 10.

Și știți ce mai cred eu ? Că fetele și băieții aceștia știu atît de bine pentru dumneavoastră fiindcă vă respectă munca de zeci de ani, fiindcă vă iubesc. Am impresia că știți acest lucru, și de aceea sînteți și mai exigent. Iată-i pe Nicolae Ștefan, Pinciu Lucia, Pînzaru Maria, Rusu Mihai... Îi purtați prin materie, îi obligați să vadă totul, să surprindă legăturile intime, secretele vieții organismului uman. Sezonov Eugen este un om foarte serios și foarte cinstit. La toate întrebările puse grupei, foarte dificile, el a răspuns. Il „prindeți", și el recunoaște că nu știe... Îi demonstrați că știe, surîzînd... A, iată-l pe Eugen Tercoveanu. Mărturisesc sincer că la început ne-a displăcut. Se repezea cu mîna pe sus, ca la primară ; are o figură nu știu cum, parcă de om care vrea să se afirme neapărat... Dar a răspuns excelent. A răspuns cel mai bine.

— Rămîi să fixăm notele, tovarășe ziarist.

Activitatea de la seminar, nota de la practică, răspunsul... Trebuie un echilibru perfect. Mai intîi să punem notele sigure : Lapteș Emilia, 10 cu distincție — trece-l în index, tovarășe doctor — spuneți asistentului, 10 cu distincție — Tercoveanu, 9 lui Sezonov, 7 lui Rusu... Să mai vedem ce facem cu ceilalți. Atanasiu, la mine 8, la voi ? — 9, tovarășe profesor!... 9! Parcă ați da de la voi...

— A știut foarte bine!... — A știut dar în timpul anului, uite, un opt... e ? — 9! — Bine-e. Îi pun 9... Chicoș — 9 — 8!... — 9 — 8!... 9!... Bine-e! Deci să adunăm : doi de 10 (cu distincție !), cinci de 9, trei de 8 și doi de 7. Media grupei : 8,5... O medie bună!

N-aveți un loc la bibliotecă ?

— Nu, n-avem nici un loc. Încă de la deschidere se ocupă toate locurile.

Luăm o fișă două, trei... Studenți de 8, 9, 10 — ni se spune. Cerem fișele de anul trecut. Octombrie — nici unul n-a fost la bibliotecă, noiembrie — de două ori, decembrie — în ordine : de 5, 7, 4 ori...

— În timpul sesiunii e mare aglomerație, zîmbește bibliotecara. După sesiune e pauză lungă de tot. Ne odihnim și noi...

Cine e curios din fire n-are decît să bage capul în sala de lectură a Bibliotecii centrale din Iași — ce frumoasă e biblioteca plină!... Să facă același lucru prin martie : ce liniște!... Bine că bibliotecile nu sînt în administrația I.C.R. Să se ocupe de reparații tocmai în ianuarie...

Desen de Dan CIOCA

Ia-ți bilet, domnule inginer !

Ciudate „vietăți" și tramvaiele astea din Iași! După ce că vin cum vin, după ce că stai în ele cum stai, mai... trebuie să iei și bilet. Noroc cu taxatorul care te observă și strigă la tine :

— Ia-ți bilet, domnule inginer, ce dracu! Păi se poate ?

Lumea rîde și se uită la tine. Ești student la Geografie, dar ce-ți pasă! Îți place că ți se spune așa, aude lumea și de... Surîzi.

— Am.

— Ai de ieri, las că știu eu...

Taxatorul se leagă acum de o „domnișoară doctoriță", te lasă. Voi studenții vă luați un singur bilet la începutul săptămînii, că așa-i tradiția. Zi-i student și gata! Și-apoi se-ntîmplă să fii și distrat, să te frămînte examenul și să uiți. Pur și simplu să uiți! Noroc cu taxatorul, băiat înțelegător :

— Au și ei examene, săracii...

Și-așa ajungi la Universitate o dată cu cei plecați per pedes. De, viteza! Numai că se cheamă că n-ai mers chiar pe jos!

— Pentru noi studenții, tramvaiul e așa, o fantezie...

Clipă, stai ! ...

O glumă. Se zice că la un bufet niște studenți de la Filologie discutau d e s p r e... Faust! Îi căzuse unuia la examenul de Universală, Goethe. Unul exclamă celebra formulă a împlinirii faustiene :

— Clipă, stai!...

De la bar i-a răspuns foarte serios un tînăr :

— Nu pot, am de învățat! Am venit doar să-mi iau țigări.

Toți au rămas perplecși. După cîteva minute au înțeles : tînărul se numea Clipă Vasile și era cel mai bun student al anului V, Medicină veterinară. Numai 9 și 10.

Drept pentru care cei de la Filologie au mai cerut un rînd de coniacuri.

În sfîrșit, în materie

...La examenul de Gramatică istorică. Ascultăm cu plăcere, fiindcă înțelegem și noi. Examinatorul, asist. Ilie Dan, se arată bucuros de vizita noastră :

— O grupă bună.

Ce norocoși am fost, zău așa! N-am avut parte să asistăm la nici un patru! Și am căutat cît am putut!

Georgescu Rodica, ploieșteancă, primește 10 pentru... mai mult ca perfectul...

— Vă scrieți reportajul la bufet ?

— Nu, răspund.

De fapt îi privesc. Unul din ei iese, pentru... o secundă.

— Unde sînteți studenți ?

— Mecanică, I.P. Adică : Institutul politehnic.

— Ați dat vreun examen ?

— Păi altfel de ce am fi aici ? La „Rarău" se vinde numai după examen. Vorba aia : Și la bine și... Rarău.

— Înțeleg.

— Pe mine mă cheamă Victor. Colegul meu e ardelean, din Ilva.

Acesta se-ntoarce.

— L-am dus, dom'le. Pe profesor... Nouă mi-a dat. L-am dus.

— Eu cred că vă lăudați. Știu eu că sînteți niște tocilari...

Sînt privit cu niște ochi mari, uimiți.

Colegul iese din nou.

— De fapt sîntem amîndoi niște timizi. Credeți că sîntem beți ? Ași! N-am avut decît 12 lei : două sute de coniac. Una eu — una el... Sîntem niște timizi. Dacă nu eram timizi, luam 10...

Constantin DUICA

10 = ?

Echipați cu o tolbă de urări de succes și cu nelipsitul carnet de reporter, am fost săptămînile acestea oaspeții mai multor facultăți bucureștene, participînd din plin la emoțiile, la bucuriile și succesele oferite de examene.

Primul popas l-am făcut la Universitate, Facultatea de matematică. Dintre grupele care au examen în ziua sosirii noastre aici, una ne atrage în mod deosebit atenția: grupa 301 din anul III, examen de Astronomie cu tovarășa conf. Carina Pîrvulescu.

Aflăm că mai sînt numai cîțiva studenți în sală și examenul se sfîrșește, că în general grupa a fost bine pregătită, că răspunsurile date au dovedit o bună pregătire și că este unul dintre cele mai grele examene ale sesiunii. Dar, pe cînd filele carnetului nostru încep să se umple cu un scris grăbit, ușa sălii de examen se deschide și cel care a ieșit este imediat înconjurat de colegi. Abia îi mai zărim fața roșie, transpirată, aproape pierdută. Pentru o clipă avem impresia că „a picat", dar cîteva colege ne strigă bucuroase: „A luat 10", în timp ce altcineva îi șoptește studentului: „E aici și cineva de la „Viața studențească"...". Și după această introducere puțin șocantă pentru Tiberiu Spircu (despre care este vorba) urmează interviul propriu-zis. Răspunsurile vin la început mai greu („De ce m-ați ales tocmai pe mine? Să fi discutat cu Cristu Oana sau Emil Moscovici, doar au luat și ei aceeași notă..."). Aflăm că Astronomia este pentru el mult mai mult decît un simplu obiect de studiu și că „formula lui Kepler" sau „Refracția atmosferică", despre care a trebuit să vorbească cu cîteva minute înainte, l-au pasionat încă din anul I. (Între timp colegii ne-au mai spus că Spircu este și unul din puținii studenți care au promovat sesiunea din vara anului trecut cu media generală 10).

Fl. POPESCU

PRIMA SESIUNE LA UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

Ceea ce caracterizează în principal prima sesiune de examene a studenților anilor I de la Universitatea din Craiova este prezentarea masivă în fața examinatorilor, așa încît la facultățile de Științe economice, Matematică și Electrotehnică numărul total al neprezentaților este de numai 6. În întrecerea nedeclarată între studenții anului I rezultatele cele mai bune au fost obținute de studenții Facultății de electrotehnică, care au înregistrat cele mai multe note maxime, în special la examenul de Chimie.

Un frumos succes au repurtat la examenul de Analiză matematică studenții Mihai Papuc și Dumitru Topan, singurii care au obținut nota maximă din cele patru grupe care au susținut examenul pînă în prezent. Acești studenți confirmă astfel media ridicată pe care au obținut-o la examenul de admitere.

Pe aceeași linie se situează studentele Victoria Făgărășanu și Lucia Niță de la Facultatea de științe economice care au obținut la examenul de matematică nota 9. Din păcate, la această facultate, media generală la Matematică a grupelor 303, 308, 306 abia se apropie de 6. Nota maximă figurează și în indexul studentelor Gheorghița Poenaru și Maria Nicolae, de la Facultatea de matematică, în urma examenului de Aritmetică.

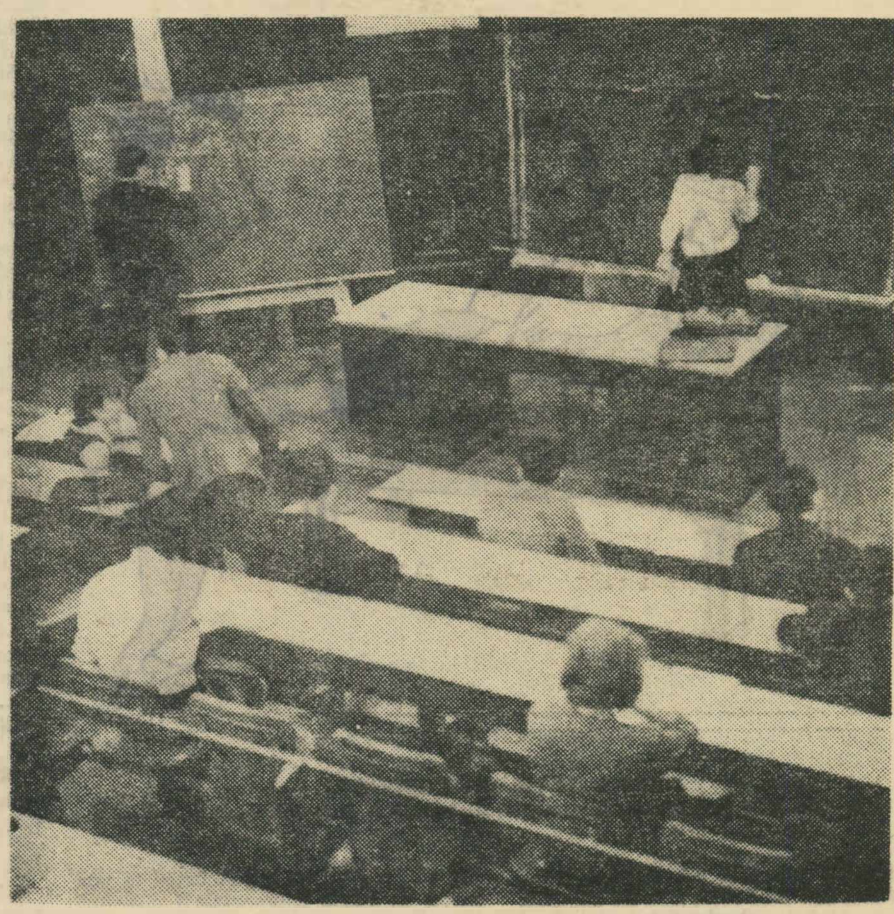
Gheorghe SIRBULESCU

„RECORD 400"

Un coridor, o ușă și o indicație: „Nu deranjați — examen". Același lucru îl spuneau pe diferite tonuri studenții grupei 210, anul V al Facultății de medicină veterinară din Cluj, care se aflau masați pe același coridor, într-o profundă și tensionată așteptare.

Nedumerirea mi-a fost alungată cînd am aflat că studentul Cornel Creangă din anul V, grupa 210, se află la cel de-al 40-lea examen. Pînă acum, la cele 39, a obținut tot atîtea note de 10. Deci, după calculul destul de simplu pe care nu a fost nevoie să-l mai fac pe hîrtie, rezultatul era destul de clar: 390. Acum, la cel de al 40-lea examen, se aștepta rezultatul tentativei de record.

Am înțeles și am continuat să rămîn alături de ei în aceeași așteptare, în care minutele și secundele treceau greu, în care tensiunea cunoștea ascensiuni nebănuite.

Peste puțin timp „explozia" din coridor m-a făcut să înțeleg că recordul fusese realizat. M-am grăbit să fiu și eu printre cei care acum ovaționează un record neobișnuit: recordul pasiunii și perseverenței, recordul muncii susținute, recordul dragostei pentru profesiunea aleasă, recordul culmilor everestice, „Recordul 400".

„Ziua bună se cunoaște de dimineață"

Și alți studenți ai anului V, Facultatea de medicină veterinară, au ținut ca din prima zi de sesiune să doboare recordurile sesiunilor trecute, înregistrîndu-se pe panoul de onoare al sesiunii cu cele mai strălucite rezultate.

Grupele 209 și 210, intrate primele în competiție, au recoltat calificative bune și foarte bune, care se înscriu pe linia angajamentului întregului an, de suplimentare calitativă a rezultatelor viitorilor medici veterinari clujeni.

Grupa 209, susținînd examenul de „Clinica bolilor parazitare", a putut raporta în final și la unison: „Nici un aminat, nici un restanțier", iar studenții D. Ciupercescu, O. Avram, C. Bozintean, A. Biro, S. Buruian și-au înscris numele printre colecționarii de note maxime.

O replică asemănătoare a ținut să dea și grupa 210, care la examenul de Zootehnie specială „Bovine-ecvine" a recoltat din nou calificative superioare. Printre conservatorii tradiției notelor bune se numără studenții: Cornel Creangă, Al. Conciu, A. Cosma, P. Ciobanu, I. Filip și D. Onoriu.

Toți speră ca și celelalte grupe să contribuie la realizarea angajamentului luat de întregul an de studii de a contribui la realizarea mediei ridicate pe facultate cît și a lozincii: „Nici un aminat, nici un restanțier".

Claudiu Ion CHELEȘANU

ESTE VORBA DE UN ALT NIVEL AL EXIGENȚEI...

La tablă, cinci studenți din anul IV, grupa 45, au început să-și susțină subiectele la Fizica construcțiilor. Cinci deodată? Da, pentru că schițele desenate pe tablă — frumoase aici, la Arhitectură, chiar și cînd conțin greșeli — argumentația cifrică, formulele, concluziile exprimate concis, clare dacă sînt și logice, reprezintă laolaltă o bună parte din răspunsul la examen.

În multe cazuri la această grupă studenții au demonstrat o bună pregătire și o înțelegere profundă a limbajului acestei discipline.

De altfel, ca și la grupa 48, rezultatele sînt grăitoare în acest sens: din 23 prezentați, 20 au obținut note între 8 și 10; „7"-le acesta atît de disputat de categoria notelor „bune" (eu îl trec de obicei la cele mediocre) n-a apărut decît o singură dată.

Firește rezultatele la examene au ilustrat revelator și atenția acordată de studenții arhitecți unui obiect de studiu de maximă utilitate, care îi orientează în unele dintre cele mai însemnate preocupări actuale din domeniul arhitecturii și construcțiilor. Introducerea în programă, cu patru ani în urmă, a „Fizicii construcțiilor" a fost imperios reclamată de proiectarea unor construcții moderne. Acestea trebuie să răspundă în cel mai înalt grad cerințelor de confort: termic, în condițiile utilizării unor noi materiale de construcție, de protejare acustică, concomitent cu efortul de scădere a greutății construcției, de iluminare naturală potrivit cu caracteristicile climatului de la noi. Practica a dovedit că lipsa de cunoștințe în acest domeniu, ca și orice eroare de înțelegere, se repercutează asupra gradului de confort al locuințelor, construcțiilor industriale, clădirilor social-culturale.

Astfel, viitorul arhitect dobîndește încă din facultate acel „bun simț", acea obișnuință de a gîndi în profesie prin intermediul obiectelor pe care le studiază.

Cum identifică însă examinatorul, tovarășul conf. univ. Dan Tatușescu, acest „bun simț"?

— Desenul are două greșeli, ești în măsură să le descoperi singură? Studenta Czitron Irina este lăsată să-și refacă firul logic al desenului.

— Ai găsit logaritmul. Acesta este deja un succes. Dar nu suficient.

Și urmează o întrebare ajutătoare.

— Vrei să-mi explici formula? Pentru că nu vreau s-o memorezi ci să știi s-o deduci. Hai, deci, să ne întoarcem la legile mecanicii...

— Sînt convins că poți calcula frecvența.

...A fost suficient un minim de încredere din partea profesorului și Huțu Viorica și-a desfășurat cunoștințele ca pentru 10.

Întrebările curg astfel, nu pentru a crea studentului o portiță de scăpare, ci pentru a impulsiona un dialog creator între student și profesor, în care cel dintîi are de ales între două-trei situații propuse.

Este nemijlocit, astfel, un colocviu util pentru student, fără a slăbi exigența, alungînd emoțiile care îi git uie deseori pe studenți la alte examene. Profesorul are ocazia de a-și dirija astfel interlocutorul, încît să-l obișnuiască cu exercițiul deducției, să-l determine să judece.

— Prefer să nu-i dau examenul — ne spune tovarășul conferențiar, referindu-se la un student slab pregătit — decît să-l promovez cu 5 sau 6. Pentru meseria lor, care cere cunoștințe exacte, corelate, notele acestea nu au valoare suficientă. Este vorba de un alt nivel al exigenței, căruia mulți dintre studenții noștri îi fac față. Este acel nivel care nu admite decît două alternative: cunoaște sau nu materia.

R. GOREA

LA BACĂU EXAMENUL CONTINUĂ...

Geomorfologie. 21 ianuarie 1967. Nota 10. Semnat: lector Vasile Băcăuanu. Așa arată rubrica primului examen din această sesiune în carnetul studentei Melania Colpoș, din grupa 322, anul II al Facultății de istorie-geografie de la Institutul pedagogic. Deși foarte exigent, examinatorul e mulțumit de felul cum se prezintă grupa la examen. Micile greșeli de exprimare, emotivitatea au făcut pe Elisabeta Ciorei, pe Olga Bisceanu, Alexa Bujor și Maria Burchi să obțină doar 9 sau 8. Păcat! Dar, alături de conținut, răspunsul trebuie să îndeplinească și condițiile de formă.

Examenul continuă...

Într-o sală alăturată, fetele de la „filologie" jonglează cu pasaje greoaie din Tacitus sau Cezar, scandează versurile lui Horațiu sau Lucrețius. Și tovarășa asistentă Mădălina Căbulea e mulțumită. Grupele 412 și 413 din anul I s-au pregătit foarte bine. Au răspuns bine chiar cei care nu aveau noțiunile de latină din liceu. Cîteva nume lîngă care s-a așezat un 10: Silvia Butucea, Anișoara Olaru și Elena Lungu... Păcat că nu-i putem nota pe toți.

Educație cetățenească. Examen care nu pune probleme deosebite. Dovadă, grupa 312 din anul I Istorie-geografie nu are nici un restanțier la această materie. E drept și media grupei e cam mică. Doar 7,50. Grupa 311 are o medie mai mare: 7,85. Dar, ca o cioară pe zăpadă, nota Emiliei Trufaș pătează catalogul: 2 (doi!). Nici măcar de 4, tovarășă Trufaș?

A. PAUNESCU

...FĂRĂ CURS

Din păcate, multe cadre didactice nu-și îndeplinesc, încă, una din principalele obligații: editarea cursului. Dar...

...Există cadre didactice care dezvoltă pe larg numai unele capitole, care li se par mai importante, omițîndu-le complet pe celelalte.

Unii profesori dictează cursul școlărește, mergînd pînă la indicații de genul: „această frază nu o notați, nu o cer la examen, acum scrieți...". Alții nu fac asemenea specificații fiindcă cer la examen totul, exact ca la curs, abaterile, adaosurile ca și omisiunile fiind deopotrivă sancționate.

Sînt cadre didactice care predau urmărindu-și continuu notițele, de care nu se depărtează nici cînd lucrează la tablă. Alteori studenții află cu uimire că prelegerile pe care le audiază au fost analizate în colectivul de catedră sau de către recenzenții numiți de Ministerul Învățămîntului și considerate nesatisfăcătoare ca informație ori nivel științific.

În toate aceste cazuri studentul trebuie să se prezinte la examen bine pregătit, să știe totul, pe dinafară, să se exprime clar, concis, să dezvolte unele subiecte de sinteză etc. etc. Este evident că pregătirea sa e în raport direct cu ținuta cursului pe care l-a audiat; există însă unele cazuri în care profesorii cer mai mult decît oferă. Desigur, studentul ar fi sprijinit în pregătire de existența unui manual. În acest caz și-ar putea completa lacunele notițelor, iar eficiența prelegerilor ar crește în majoritatea cazurilor. Profesorul și-ar permite să dezvolte numai anumite capitole, insistînd asupra elementelor de bază ale disciplinei științifice pe care o predă, discutînd ipotezele, menționînd contribuțiile originale ale colectivului catedrei. Ar fi stimulat atunci în mai mare măsură interesul viitorilor specialiști pentru studiul problemelor nerezolvate, cît și pentru activitatea de cercetare desfășurată în institut.

Nivelul științific al cursurilor „la zi" depinde direct de existența manualelor. De existența lor depinde și eficiența cursurilor fără frecvență. Iată însă o situație:

În învățămîntul universitar: din 429 discipline fundamentale, numai 178 sînt acoperite (socotind titlurile apărute din 1960 pînă în prezent).

În învățămîntul tehnic: situația este mai bună; socotind aparițiile editoriale din 1963 încoace, disciplinele fundamentale sînt acoperite în proporție de 100%. Din păcate însă există facultăți și secții cu o acoperire slabă: Mecanică fină, Frigotehnie, Automatică, Ingineri fizicieni, Industrii alimentare extractive, Radiotehnică, Nave și instalații de bord, Centralizări și automatizări feroviare — pentru disciplinele profilatoare. Nu au apărut cursuri și nu sînt prevăzute să apară pînă în 1968 la Tehnologia construcției mașinilor-unelte, Calculul și construcția mașinilor de recoltat și condiționat, Tehnologia fabricării cazanelor de abur, Tehnologia de fabricare a materialului rulant, Telegrafie, Termoenergetică industrială și termoficare, Tehnologia substanțelor organice, Drept socialist (pentru I.S.E.) și altele.

O scrisoare semnată de președintele Consiliului A.S. al Institutului de arhitectură, EMIL POPESCU, ne prezintă o situație a disciplinelor teoretice la care nu există cursuri: Teoria arhitecturii (3 exemplare dintr-un curs depășit pentru anii I și II); pentru anul III nu există curs. La fel la Calculul structurilor. La anul IV un curs insuficient la Instalații și nici unul pentru Fizica construcțiilor. Anul V nu are curs de Arhitectura de interior și mobilier și nici de Legislație. La anul VI lipsesc cursurile de Construcții, Proiectare complexă și Evidență contabilă.

După cum se vede, o bună parte din cadrele didactice nu-și îndeplinesc o obligație elementară. Mai ales cele de la universități. Iată, mai jos, una dintre consecințe:

SPECULA „COLEGIALĂ" CU NOTIȚE DE CURS

La Facultatea de limbă și literatură română, ne scrie ALEXANDRU RONAI, există doar cîte un volum dactilografiat din cursurile conf. Ovidiu Drîmba, lector Venera Antonescu și lector Iulică Popescu. Există, de asemenea, doar cîte un singur volum litografiat în bibliotecă din cursurile ținute de lector Gh. Poalelungi, lector O. Păun, conf. Dumitru Păcurariu, conf. Paul Cornea și conf. Ov. S. Crohmălniceanu. Specula însă apare acolo unde nu există nici un fel de cursuri tipărite sau dactilografiate. Pentru examenul de Limbă română contemporană din anul al III-lea Radu Mihai a dactilografiat notițele luate la cursul prof. univ. Ion Coteanu (N.R. — care nu e prevăzut să apară nici pînă în 1968). Deoarece s-a ținut și pe semestrul trecut, iar examenul are loc abia acum, nu erau prezenți uneori decît 20-30 de studenți din 180. În lipsa notițelor s-au găsit acum amatori care să-l cumpere. Cursul a fost dactilografiat în 40 de exemplare, de cîte 40 de file și vîndut cu prețul de 40 de lei bucata. Aparent, nu e scump, dacă ținem seama că prețul unei pagini dactilografiate e de circa 1 leu. Dar la o asemenea sumă Editura didactică și pedagogică oferă de obicei manuale de sute de pagini. Studentul Inocențiu Bertan a dactilografiat notițele cursului de Literatură universală, predat de asemenea în semestrul II al anului trecut și semestrul I din acest an universitar, cerînd pentru un volum 100 lei. O parte din exemplare au fost vîndute însă de intermediari cu 125-150 de lei. Sistemul nu e nou, el se perpetuează de ani de zile.

De ce nu multiplică decanatele cursurile? Doar fiecare cadru didactic de predare, pentru a fi atestat, trebuie să prezinte decanatului — conform normelor în vigoare — cursul său. Acesta ar putea fi multiplicat pentru uz intern, lichidîndu-se specula. Iar existența unor asemenea exemplare și examinarea lor cu seriozitate ar face imposibilă prezentarea în fața studenților ani la rînd a unor cursuri nesatisfăcătoare. Cum e posibil oare un caz ca al prof. univ. I. Racoveanu, de la Universitatea „Babeș-Bolyai", al cărui curs de Literatură universală a fost „descoperit" ca necorespunzător după mulți ani de expunere la catedră?

VIGOAREA NORMELOR ÎN VIGOARE

Conform acestor norme, așa cum arătam, pentru a fi atestate cadrele didactice ar trebui să prezinte un exemplar din cursul lor. Practic însă, la decanate nu există acest exemplar. Mai mult, recenzorii care recomandă numirea ori avansarea unui cadru didactic insistă în ultimul timp în special pe activitatea sa științifică, pe obținerea doctoratului, menționînd doar ca un amănunt adiacent existența sau inexistența cursului. După părerea noastră, tocmai existența unui curs analizat în prealabil de colectivul de catedră și considerat ca fiind de un nivel corespunzător pentru a fi predat studenților trebuie să constituie elementul principal, condiția sine qua non a numirii unui cadru didactic.

Ce măsuri iau rectoratele și Ministerul Învățămîntului față de cadrele didactice care nu-și respectă obligația de a edita cursul? Practic, nu se ia nici o măsură. Considerăm că menținerea după un anumit număr de ani, în asemenea condiții, a unui cadru didactic la catedră ar trebui pusă sub semnul întrebării. Postul ar trebui să fie scos la concurs, fără ca vechiul titular să mai aibă dreptul de a participa. Credem că întîrzierile în predarea manuscriselor către Editura didactică și pedagogică ar trebui de asemenea sancționate. Caz singular printre editurile noastre, nerespectarea obligațiilor contractuale de către un autor nu atrage nici un fel de penalizare din partea editurii amintite. De asemenea, editura sau autorul pot rezilia oricînd contractul fără consecințe pentru cel vinovat. Credem că această situație ar trebui revăzută de forurile competente.

ACCELERAȚIILE SECOLULUI XX ȘI INERȚIA UNOR AUTORI

Oare autorii sînt presați de editură? După cum am aflat, din 1964 a fost întocmit la Ministerul Învățămîntului un plan de perspectivă al lucrărilor care trebuie predate. Cadrele didactice știau deci cu 2-3 ani înainte care e termenul la care trebuie să-și predea cursul pentru tipar. Există în continuare o planificare exactă pînă în 1968 și se definitivează acum propunerile pînă în 1975. Planul de producție al editurii se întocmește teoretic pînă la 1 octombrie, pe baza manuscriselor primite. Care este însă situația reală?

Conform unui protocol încheiat între Centrala difuzării cărților și Ministerul Învățămîntului, planul editorial trebuie comunicat de către Editura didactică și pedagogică cu 45 de zile înainte de 1 septembrie. Astfel ancheta pe rețeaua de librării s-ar face în septembrie, tirajele ar fi fixate înainte de 1 octombrie, ceea ce ar permite planificarea mai bună a spațiului tipografic pentru manualele universitare, ar asigura planificarea fondurilor de către bibliotecile din institute. După cum am arătat însă, Ministerul Învățămîntului își fixează singur ca termen de încheiere a planului editorial 1 octombrie. Iar în practică nici pînă în prezent editura nu și-a întocmit planul. Cum se realizează acest plan? Din 200 de titluri în 1963 au fost realizate 176; în 1964, din 236 doar 169; în 1965, din 257 doar 157; în 1966, din 225 numai 114. Planul pe anul 1967 în sectorul universitar cuprinde în proporție de 52% titluri reportate din 1966.

Iată un exemplu al consecințelor livrării în asalt și al modificărilor prețului: I.M.F. București nu a ridicat 600 de „Anatomii" ale prof. dr. E. Repciuc și colaboratorii. Explicația? Lucrarea trebuia să apară în 1966 și să coste 33 de lei. A apărut acum și costă 81 de lei. Institutul nu și-a planificat fondurile în funcție de capriciile editoriale... iar studenții nu o pot găsi în bibliotecă.

Anual, Editura didactică și pedagogică editează circa 200 de manuale și cursuri universitare. Există însă în învățămîntul superior circa 3 000 de discipline științifice care trebuie acoperite. În plus, norma Ministerului Învățămîntului, sesizînd o realitate (progresul vertiginos al științei), stabilește la 3 ani intervalul de reeditare a fiecărui titlu. (În funcție de acest considerent se stabilesc și tirajele). După aprecierile celor care se ocupă de această problemă, capacitatea editurii și a tipografiilor ori centrelor de multiplicare din institute ar trebui sporită pînă la 1 000 de titluri pe an. Se impune însă ca Ministerul Învățămîntului să ia măsuri energice pentru a asigura achiziționarea de către institute, din fondurile de investiții, a unor instalații de multiplicare. S-ar realiza astfel litografierea sau șapirografierea cursurilor care se adresează unui număr redus de studenți și a căror tipărire în cadrul editurii e nerentabilă. De asemenea, credem că ar trebui urmărită cu mai multă atenție problema încadrării cu redactorii de specialitate a Editurii didactice și pedagogice. Exceptînd manualul de Limba rusă, care apare cu o întîrziere de 3 ani, există încă circa 15 manuale de limbi străine pentru învățămîntul superior, pe profile, care așteaptă din 1964 angajarea unor redactori specialiști în engleză, franceză, spaniolă ș.a. Cursurile pentru secția de Defectologie a Universității „Babeș-Bolyai" își întîrzie apariția din același motiv: nu au existat redactori de specialitate.

E un fapt constatat că o bună parte din tirajele manualelor și cursurilor universitare sînt achiziționate de specialiști din producție. Cauzele sînt multiple și nu vom insista asupra lor. Important însă pentru a pune manualul în primul rînd la dispoziția studenților este înființarea în toate institutele a unor standuri de cărți. Pentru aceasta trebuie însă înțelegere din partea decanatelor. Un exemplu curios: sectoare bine acoperite cu manuale sînt matematica și fizica. Dar facultățile respective din București nu s-au străduit să asigure deschiderea unei mici librării în cadrul lor pentru a asigura difuzarea lucrărilor în primul rînd pentru studenți.

Andrei BANC

EXAMEN LA ARTA „DRAMATICĂ"

— *Cum a fost?*
— *Cu bis...!*
— *Ți-au cerut să mai rejoci scena?*
— *Nu, mi-au spus să mai vin la toamnă.*

Desene de N. CORNELIU

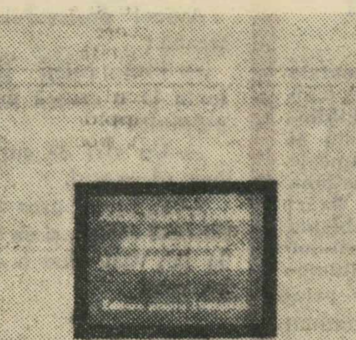
EXAMENUL METAFOREI

Matei Călinescu

Cei cîţiva tineri poeţi pe care **„Viaţa studenţească"** ne-a invitat să-i discutăm aici — şi al căror talent ni se pare incontestabil — sînt uniţi într-un înţeles mai profund (aceasta, de altfel, constituie **forţa** unei generaţii) tocmai prin ceea ce-i deosebeşte : ne aflăm într-adevăr în faţa unor individualităţi puternice, uneori explozive, înzestrate spiritual cu un sănătos nonconformism (sub aspectele lui **„liniştite"** şi mai ales **„liniştitoare"**, conformismul e în artă, în primul rînd nesănătos, şi celelalte calificări pe care le poate primi devin, într-o astfel de perspectivă, neglijabile).

E prematur să stabilim ierarhii, dar nici să-ţi ascunzi preferinţele nu e o atitudine. Personal îi citesc cu mai adîncă vibraţie pe Ion Alexandru, G. Pituţ, Ana Blandiana şi Gabriela Melinescu (preferind primul ei volum, de o spontaneitate cu totul cuceritoare) ; în ceea ce-l priveşte pe Adrian Păunescu, pe care l-am prefaţat cu sinceră bucurie la debutul său atît de promiţător, trebuie să mărturisesc că evoluţia lui ulterioară îmi trezeşte unele îndoieli. **„Mieii primi"** (lăsînd la o parte faptul că poemul care dă titlul volumului şi alte cîteva sînt excelente) dovedeşte o anume concepţie despre actul poetic care mi se pare destul de şubredă în înseşi fundamentele ei (şi trebuie spus că şi alţi reprezentanţi ai generaţiei lui par a fi, într-un fel sau altul, de acord cu ea). Despre ce e vorba în fond ? Despre o încredere nelimitată în limbaj, în capacitatea lui de a exprima mult mai mult (şi mai ambiguu) decît intenţionează însuşi cel care scrie. E aici, desigur, o viziune tinerească şi mai ales optimistă — dar de un optimism, să recunoaştem, destul de facil. Privită dintr-o perspectivă mai largă, împrejurarea mi se pare a putea fi pusă în legătură cu ceea ce aş numi o **„criză a limbajului"**. O încredere prea mare în limbaj (în resursele lui de ambiguitate), ca şi o neîncredere în el (considerat, în acest caz, ca prea sărac şi prea precis) sînt — dincolo de orice paradox — faţetele aceluiaşi fenomen. Există totdeauna un optimism şi un pesimism al crizei ! Problema reală, pe care fiecare trebuie să şi-o pună singur şi să şi-o rezolve singur (asta e un lucru dificil şi, subiectiv vorbind, primejdios), problema reală constă, la urma-urmelor, în depăşirea problemei formale sau în transformarea ei într-o problemă, să zicem, de „conţinut", de existenţă. Iată unul din motivele pentru care îl iubesc pe Alexandru în **„Infernul discutabil"** (iată, ideea „discuţiei" limbajului apare chiar şi în titlu) sau pe Ana Blandiana în frumoasa poezie „Dorul" cu care-şi deschide „Călcîiul vulnerabil".

Eugen Simion

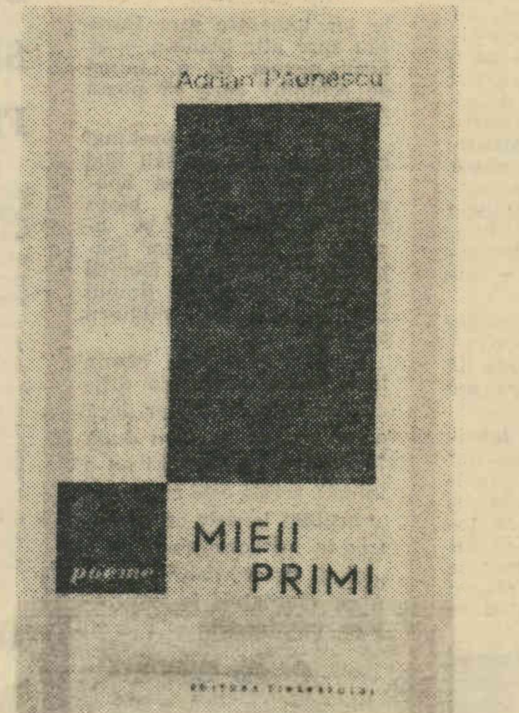
Criza limbajului poetic e un subiect mai vechi de speculaţie în critică. Poetul modern e familiarizat cu această idee şi nu în puţine cazuri el porneşte aprioric, de la o neîncredere în limbaj. Simboliştii—spunea Thibaudet — au introdus în literatură ideea de revoluţie perpetuă, de sfărîmare a stilurilor literare constituite şi au cultivat îndoiala faţă de cuvinte. Mallarmé considera (**„Divagations"**) că, în Poezie, cuvîntul se leapădă de sensul lui comun, brut, se izolează în esenţa lui incantatorie. Privită din unghiul lirismului pur, poezia lui Barbu **„Timbru"** sugerează, tot aşa, o neîncredere în posibilităţile limbajului poetic, exprimată şi în cîteva articole (**Poezia leneşă,** de exemplu).

Şcolile post-simboliste au dat o mai mare libertate cuvîntului. După o formulă a lui André Breton, cuvîntul o ia chiar înaintea ideii. Dezlegat de comunicarea raţională, el dobîndeşte o autonomie totală şi, evitînd asocierile curente, inteligibile, caută apropieri neaşteptate, în cadrele unei poezii esenţiale imagistice. Revenind la poeţii tineri, să observăm proliferarea imagismului torenţial, în maniera mai veche a lui Ilarie Voronca. O explicaţie o aflăm în oroarea de clişee, de versificaţia mediocră, de conformismul literar, în variatele lui forme. O cauză dreaptă nu poate fi însă decît compromisă de procedee inadecvate.

Dintre volumele recent apărute, **„Infernul discutabil"** reprezintă cea mai acută formă a neîncrederii în limbaj. În volumul anterior, **„Viaţa deocamdată"**, se putea observa că Ion Alexandru aplică un principiu de poezie, comun expresioniştilor, derivat din ideea că în spatele lucrurilor obscure se află o realitate mai adîncă a existenţei, că lumea vegetală are o fire a ei, la care poetul trebuie să ajungă. A descoperi **sufletul** universului mineral şi vegetal, mecanismul intim, am spune noi, care acţionează în acest plan al existenţei constituie actul poetic decisiv. De la expresionişti (prin Blaga) Ion Alexandru primeşte această idee şi o introduce într-o mitologie proprie, singulară prin reprezentările ei.

„Infernul discutabil" duce mai departe această mitologie lirică şi-i dă sensuri neaşteptate prin ceea ce aş numi confruntarea cu viaţa elementelor. Ieşită din febrele adolescenţei, imaginaţia păstrează o spaimă colosală de materie, de formele ei degradate, de forţele obscure, încît universul pare stăpînit de o conjuraţie a duhurilor, a spiritelor rele, ostile individului.

În sensibilitatea la tragic, la ceea ce e supus disoluţiei în ordine naturală, e punctul de plecare al **„Infernului discutabil"**. Conştiinţa damnării, proprie simboliştilor, se manifestă, aici, în acte decisive de renunţare la orice compromis în procesul esenţial dramatic al cunoaşterii, în groaza de ceea ce e static şi supus destrămării, în oroarea de artificial, inert, în refuzul aproape programatic de a descrie zonele idilice, armonioase şi în decizia de a indica plăgile purulente. Refuzul acceptării evidenţei e actul prim, hotărîtor, al oricărei tentative de cunoaştere. Îndoiala e, apoi, după o vorbă celebră, semnul sigur al existenţei şi, totodată, principiul activ în procesul de luare în stăpînire a universului. Imposibilitatea de a cunoaşte totul şi în absolut duce, iarăşi, la melancolie. Aceste trepte afective în actul cunoaşterii, Ion Alexandru le trăieşte cu o dramatică sinceritate, de unde nota de inconformism tulbure, de disperare lucidă şi, uneori, de pesimism ontologic. **„Omul"** e o parabolă a crucificării, a unei pedepse absurde, pe care individul o suportă fără s-o înţeleagă. **„Oedip"** porneşte din aceeaşi conştiinţă a unei vine absurde căreia luminile lucidităţii îi dau proporţii fantastice. Acest inconformism dîrz e transpus pe planul vieţii naturii, în poeme de o mare energie lirică, mai totdeauna deschise spre fabulos şi oniric. Fără nici o pregătire, ignorînd orice preocupare calofilă, poemul intră, deodată, în inima neliniştilor interioare, numind totul într-un limbaj aspru, de o încărcată plasticitate. Ideile rămîn ascunse în spatele metaforelor de-o tonalitate grea, ameninţătoare.

Lirismul lui Ion Alexandru, păstrînd, în esenţă, semnele unei viziuni naturiste, deschis spre spiritualitate, agitat şi polemic, trebuie să tindă spre elevaţie şi purificare.

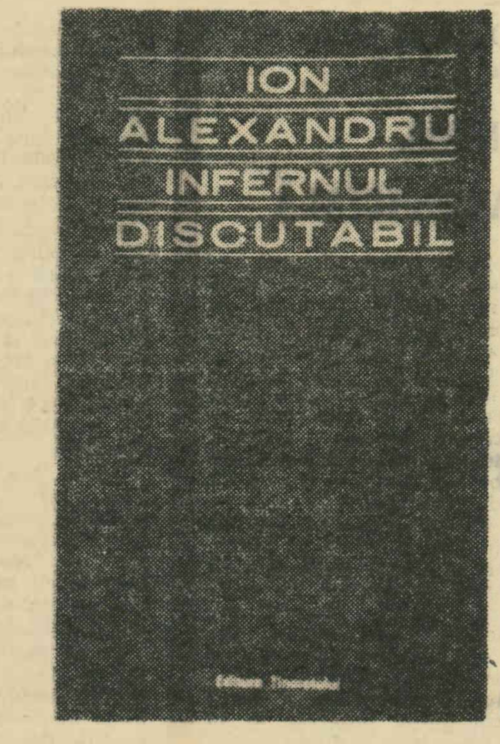
Dacă Ion Alexandru manifestă o neîncredere în limbaj, Adrian Păunescu reprezintă cazul tipic al poetului îndrăgostit de cuvinte. Lirismul lui e, în consecinţă, euforic, cuvintele se caută unele pe celelalte, după afinităţi strict muzicale sau plastice. Poezia din **„Mieii primi"** porneşte dintr-o mare jubilaţie în faţa universului, dintr-un apetit colosal de viaţă pe care numai sunetele instrumentelor de percuţie le traduce. Imagismul, surprinzător, sparge cadrele obişnuite ale poemului, înaintînd pe o axă proprie, spre ţinte necunoscute.

Ana Blandiana, în **„Călcîiul vulnerabil"**, se detaşează, ca şi Gabriela Melinescu în **„Fiinţele abstracte"**, de formele liricii feminine viscerale. La Blandiana lirismul tinde spre purificare şi muzica pură a celei de a treia roţi din **„Cîntec pentru nunţile necesare"** : roata soarelui. În **„Fiinţele abstracte"**, poezia se cerebralizează, mistuind un fond sentimental şi o jubilaţie specific feminină.

Poetele tind, aşadar, cu ardoare spre idee.

Dumitru Micu

Sînt dintre cei dispuşi să-şi dea girul neprecupeţit (presupunind că ar fi nevoie de el) mişcării lirice a generaţiilor celor mai tinere, recunoscînd în această mişcare semnul categoric al prefacerii artistice prin care trece de un număr de ani încoace literatura noastră. Tinerilor le revine îndeosebi un merit istoric. Datorită lor, poezia românească se găseşte azi cam la nivelul de expresie al liricii noastre din a doua parte a deceniului al patrulea. Vorbesc de media poetică, nu de vîrfuri. Poezia bună s-a scris neîntrerupt, dar nivelul mijlociu al producţiei curente era în urmă cu cinci luştri, deopotrivă celui de pe vremea lui Bolintineanu (abstracţie făcînd de Bolintineanu însuşi), pentru ca acum vreo 10 ani să poată suporta comparaţia cu acela

al publicaţiilor semănătoriste şi eclectice de la începutul veacului nostru.

Aşadar, bună, rea, poezia de azi a tinerilor, aşezîndu-ne din nou artistic pe meridiane europene, în contemporaneitate, reia cursul întrerupt la un moment dat al evoluţiei lirice. Poate că, în ansamblu considerată, insurecţia tinerilor va înscrie un moment în istoria literară, nu în primul rînd prin înfăptuirile proprii, ci mai ales prin faptul de a fi contribuit sensibil la înălţarea în conştiinţa contemporană a marilor valori innoitoare interbelice : Blaga, Barbu, Ion Vinea, chiar Tudor Arghezi, deşi receptarea lui începuse mai de mult. Printr-un paradox al istoriei literare, rareori un artist creator de limbaj inedit găseşte imediată audienţă. El întîmpină adesea rezistenţă tenace şi începe a fi receptat din momentul în care o falangă de tineri, revendicîndu-se din el şi de regulă fructificînd ceea ce e exterior şi caduc în opera sa, devin apostolii fanatici ai unui nou cult.

Revenind la obiectul „examenului" nostru, este invederat că nu toţi cei ce scriu şi tipăresc astăzi vor fi citiţi mîine. Celor mai mulţi le este hărăzit rolul unor lampadofori anonimi ai marii poezii scrise înaintea lor şi, poate, ai celei viitoare. Cîţiva posedă cu certitudine însuşirile necesare pentru a rezista nemiloasei cerneri a timpului şi acei asupra cărora ne întreţinem acum sînt neîndoios dintre aceştia. Subscriu, dacă îmi permiteţi, fără a-mi revendica nici o fărîmă de paternitate, la tot ce aţi spus despre Ion Alexandru, Blandiana, Adrian Păunescu şi Gabriela Melinescu, predispus fiind a considera definitorii pentru aceşti poeţi îndeosebi calităţile. Poet de uimitoare intuiţii, dotat cu o extraordinară capacitate imaginativă şi asociativă şi mai ales deconcertantă, uneori, inventivitate verbală, Adrian Păunescu este într-adevăr cam prolix şi retoric, cam diluat ; el adună cuvintele ca un Don Juan tînăr, insaţiabil, decis parcă să îmbrăţişeze eternul feminin în toate exemplarele în care e dispersat. Important e că puterea de seducţie, bagheta magică trebuitoare pentru vrăjirea cuvintelor nu-i lipseşte şi e de sperat că dăruirile orgiastice de acum vor fi urmate de o concentrare, o esenţializare a lirismului. Gabriela Melinescu, în schimb, poetă de încîntătoare spontaneităţi şi prospeţimi, va deveni, nădăjduim, mai stăpînă pe mijloace, va pune în mişcare cu mai multă siguranţă şi dezinvoltură materia verbală. Speranţe dintre cele mai cutezătoare însoţesc ascensiunea lui Ion Alexandru, spirit neliniştit, torturat de întrebări capitale. Totuşi poetul este încă departe, am impresia, de a se fi revelat în întregime. La al treilea volum, Ion Alexandru se mai întreba ca la debut „Cum să vă spun". Căci materialul sufletesc e prea tumultuos spre a se putea alcătui dintr-o dată liric. Ion Alexandru îşi simte în craniu „sămînţa / unor sori ce nu pot să-şi rotească / nemurirea, din pricina acestui / cerc compact de lut sudat în / focuri colosale". Poetul vine de undeva din pămînt înrăsucit, cioturos şi, spre a prolifera aştrii, are de înfrînt împotrivirea unei colosale materii inerte, refractară genezei. La Ana Blandiana, din contră, decantarea e fapt împlinit. Ariel se ridică spre soare, fermecător. Însă această biruinţă poate implica un risc. De la o poezie a feminităţii dezlănţuite candid, Ana Blandiana a evoluat către o lirică apolinică, aproape valeryană, pe alocuri, elevat meditativă, uneori de o gravitate şi frumuseţe sacramentală. Parcurgînd „Călcîiul vulnerabil" îmi reprezentam poeta în rolul Phytiei, oficiind pentru Apollo. O poetă care a fost în stare de o asemenea evoluţie ne mai poate rezerva surprize.

Fals conspect de examen

Cine nu dă acum examen? Sîntem doar în sesiune! Studenții se prezintă cu emoția clasică în fața examinatorilor; pregătirea lor, bună sau rea, este examenul activității cadrelor didactice; ba chiar și asociațiile consideră sesiunea ca un examen-barometru al activității lor... Și-apoi, nu se spune oare că, în general, în viața de fiecare zi, trecem cîte un examen? Nu puteam să mă sustrag... Și, ca redactor al rubricii externe, am fost, cum e și firesc, supus la un examen... despre examenele de pe diferite coordonate ale timpului și spațiului, despre examenele din universitățile lumii.

Diploma

lui Andrea Barbazzo

„Studiul individual e baza bunei pregătiri profesionale". Am luat, așadar, drumul bibliotecii, am deschis cîteva enciclopedii, am cercetat bibliografii, am scos fișe.

„Enciclopedia diddatica" îmi servește un amănunt demn de reținut: primul diplomat al unei școli superioare, cunoscut în istorie, e sicilianul Andrea Barbazzo. Era în anul de grație 1438, la Bologna.

Cît privește primele reglementări ale examenelor universitare, se pare că ele datează tot din secolul XV. După cursurile de drept civil (8 ani), drept canonic (6 ani), medicină sau arte (4 ani), studentul susținea mai întîi „tentamen"-ul — un colocviu personal cu profesorul lui. Dacă dovedea că prezintă garanții de reușită i se dădea „puncta", o amplă tematică de probleme ce trebuia să le expună în cadrul examenului denumit „licentia", care se dădea în fața consiliului universității. In fine, cine era încununat cu lauri la această „privato examinatio" (notele se acordau prin vot), se putea prezenta la „conventus", examen public sub formă de dezbatere, pentru care se făceau de altfel și repetiții. In cele din urmă, celui care reușea să treacă prin aceste adevărate furci caudine i se acorda o diplomă redactată de notar. E oare de invidiat soarta colegilor noștri medievali?

Cîte bordeie...

A stărui prea mult în trecut, deși e o treabă pasionantă, ar constitui totuși o greșeală. Dar prezentul? Eh! Nu-i deloc mai ușor căci, în lume, examenele se deosebesc nu numai de la continent la continent și de la țară la țară, ba chiar și de la o universitate la alta. Spicuiesc din notițe:

SUEDIA: Examenele se împart în trei categorii de nivel diferit: *Kandidatexamen*, constînd în partea teoretică a disciplinelor, *filozofieämbetexamen*, examen al practicii pedagogice, și *licentiatexamen*, la care se cere și prezentarea unei lucrări științifice originale.

S.U.A.: Universitatea Brown (a 7-a ca vechime). In loc de note, studenții primesc calificative: A (=4), B (=3), C (=2), D (=1 — nesatisfăcător, avertisment), E (nepromovat). Studenții cu media peste 3,25 sînt trecuți pe „listele decanatului", putînd solicita, de la finele semestrului IV, înscrierea la programul de studiu individual.

CEYLON: La Universitatea cu studii de patru ani — în orientalistică, arte-economii, științe, medicină, inginerie, agricultură — biletele de examen cuprind cinci întrebări, la care răspunsul se dă scris în timp de trei ore.

Sub semnul întrebării

Dar dacă diversitatea obiectivelor și modalităților de susținere a examenelor este atît de mare încît nici o teză n-ar putea-o înfățișa exhaustiv — toți pedagogii sînt de acord să constate că examenele constituie una din marile dileme actuale ale învățămîntului superior. *H. Pieron* a și intrat în istorie pentru că a întemeiat disciplina docimologiei, consacrată științei și tehnicii examenelor.

Și iată: revista „Esprit" consacră un număr special acestei dezbateri; publicația sovietică de specialitate „Vestnik Vîssei Școli" se întreabă ce fel de examene sînt într-adevăr necesare; „Revista învățămîntului superior" (din septembrie 1966) organizează o amplă discuție pe aceeași temă. Părerile sînt diferite, înșirindu-se nuanțat între extreme: de la „examenele sînt inutile și chiar dăunătoare", pînă la „examenele sînt și vor fi întotdeauna necesare". Consensul se stabilește însă de cele mai multe ori atunci cînd se consideră că examenele trebuie oricum modernizate.

Amintesc doar cîteva păreri. Cunoscutul psiholog francez *Jean Piaget* crede că examenele nu pot fi niciodată obiective și se transformă de cele mai multe ori în scopuri în sine. *Jones Mansell*, socotind că sistemul sesiunilor de examene împinge spre superficialitate, criticînd faptul că examinarea pune accent pe calitățile mnemonice și nu pe gîndire, combătînd fetișizarea examenelor și alienarea studentului, cere în studiul său intitulat „Aberațiile sistemului de examinare" urmărirea directă și permanentă a studentului ca unic mijloc de control al pregătirii. *Valerie Marsot* dezvăluie deficiențele raportului dintre examene și ansamblul procesului de învățămînt, exemplificînd cu situația din R.F.G., unde decalajul dintre severitatea examenelor și lipsa de control al studenților pe parcursul anului explică nepromovarea cursurilor în procente mergînd de la 30 la 50 la sută. „Eșecurile" studenților sînt de fapt eșecuri ale programei și sistemului de examinare, afirmă și *Paul Ricoeur* în „Esprit". Profesorul sovietic *Solonovț* critică faptul că, în unele facultăți tehnice, la 37 de discipline se dau 43 de examene și 53 de colocvii. Nu putem renunța la examene, dar ele trebuie integrate ca parte a procesului de învățămînt, reduse numeric și îmbunătățite ca metodică. Pentru a reflecta cerințele științei și tehnicii de azi ar trebui date examene nu pe materii, separat, ci pe probleme cerînd cunoștințe conjugate din diverse discipline sau capitole.

Abundă nu numai discuțiile teoretice, ci și experimentările unor noi tipuri de examene. La Institutul politehnic din Varșovia a fost introdus examenul-anchetă: după o probă scrisă de două ore, studenții trebuie să răspundă oral, în timp de 40 de minute, la 30—40 de întrebări pe probleme limitate din ansamblul materiei și avînd un caracter nu de memorizare, ci de aplicare a cunoștințelor. Notarea se face prin acordarea de puncte după audierea, de către profesor, a înregistrării fiecărui răspuns pe bandă de magnetofon. La Institutul de ingineri economiști din Leningrad, în două grupe și la o singură disciplină, examenele au fost înlocuite prin probele practice de laborator și verificarea cunoștințelor teoretice în timpul și în strînsă legătură cu lucrările practice.

Nu întîmplător reforma Fouchet în Franța, raportul Robbins în Anglia, planul Guy în Italia propun — între altele — și schimbări ale modalităților de examinare, stîrnind și în această privință polemici aprinse în cercurile universitare. Așadar, examenele sînt pe cale să...cadă la examen. Mai bine zis, pentru a „promova", ele trebuie la rîndul lor să promoveze noul. La ora actuală, așa cum sînt, examenele reprezintă însă obligații universitare esențiale, cu o deosebită eficiență, totuși, în controlul și îmbogățirea cunoștințelor studenților, în stimularea eforturilor lor și în autoevidența rezultatelor. Cît despre viitor, cine cunoaște cum și în ce fel se vor schimba examenele și cît de repede vom avea și noi să înfruntăm severitatea vreunui examinator-robot (în funcție, de acum, în unele institute americane și sovietice)! Și cine știe dacă acesta va fi mai indurător, față de teza mea la acest examen despre examene, decît redactorul-șef?

Pentru conformitate
Miron FLORIAN

„HOCHSCHULE"

Pe adresa redacției ne-a sosit broșura „Învățămîntul pentru toți" consacrată dezvoltării învățămîntului in Republica Democrată Germană. Redăm mai jos cîteva extrase și date:

Activitatea universităților și școlilor superioare din R. D. Germană (Hochschule) se încadrează în ansamblul dezvoltării învățămîntului, cercetării științifice și educației, care, în ultimii ani, au cunoscut noi perfecționări. Printre acestea cea mai importantă o constituie introducerea învățămîntului general și politehnic de 10 clase, datorită căruia fiecare elev petrece o zi pe săptămînă într-o întreprindere industrială, o unitate agricolă sau un centru profesional pentru a cunoaște metodele de muncă și a lucra efectiv. Diferențiat pe categorii de vîrstă și după specificul diferitelor regiuni și meserii, acest învățămînt asigură, pe lîngă cunoștințele culturale de bază, elementele unei calificări profesionale și are efecte pozitive în educația unei noi atitudini față de muncă. În prezent, mai mult de 23.000 de clase efectuează ore de învățămînt politehnic în peste 7 500 de întreprin-

ALMA XX MATER

deri industriale și unități agricole, sub îndrumarea a peste 23 000 de specialiști.

Învățămîntul superior constituie însă — prin universități și școli superioare — calea principală de formare a specialiștilor pentru economie, cultură, sănătate publică și învățămînt. Numărul total al instituțiilor de învățămînt superior din R.D.G. a crescut de la 7 universități în 1945 la 44 de instituții de învățămînt superior, în ultimul an. După 1945 au trebuit înlăturate distrugerile provocate de război unor universități cu o veche tradiție cum sînt cele din Berlin, Leipzig, Halle, Jena, Rostock, Greifswald. Totodată au fost create un mare număr de școli superioare noi și anume: tehnice la Magdeburg, Merseburg, Karl Marx-Stadt și Ilmenau, de medicină la Magdeburg, Dresda și Erfurt, de pedagogie la Potsdam, Leipzig, Halle, Dresda, Karl Marx-Stadt, Mühlhausen, Erfurt și Güstrow.

Numărul studenților universităților și școlilor superioare a crescut de la 8200 la sfîrșitul celui de al doilea război mondial la 75 000 în 1955 (cu 8 000 mai mult decît în întreaga Germanie în 1936) și la peste 115.000 în prezent. O creștere deosebită poate fi remarcată în învățămîntul tehnic, unde numărul studenților s-a triplat în ultimii 15 ani.

În cursul ultimilor 10 ani, în medie 13.800 de studenți au absolvit cursurile universităților și școlilor superioare.

Învățămîntul superior din R. D. Germană constituie și nucleul unor ample cercetări științifice orientate spre probleme din cele mai importante ale economiei și culturii, cum sînt: aplicarea metodelor matematice în producție, fizica semiconductorilor, termodinamica, cinetica reacțiilor și catalizei, biochimia acizilor nucleici și biosinteza microbiologică, electrotehnica și energetica, perfecționarea tehnologiilor de producție, a tehnicii măsurătorilor etc.

Sala de lectură a Bibliotecii Universității „Fr. Schiller" din Jena